

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત

આંતરિક કસોટી - ૨૦૧૮

એમ. એ. સેમેસ્ટર - ૪ (અર્થશાસ્ત્ર)

Theories of International Trade

તારીખ : ૦૩/૦૩/૨૦૧૮

CC - 10

બેઠક નંબર : .....

સમય : ૧૧:૦૦ થી ૦૧:૦૦

કુલ ગુણ : ૫૦

સૂચના : નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ આપો.

પ્રશ્ન : ૧ નીચેના પ્રશ્નોનાં અતિ ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ દસ) (૧૦)

૧. આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપારમાં તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવત એટલે શું ?
૨. વધતું જતું વૈકલ્પિક ખર્ચ એટલે શું ?
૩. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં સંરક્ષણ એટલે શું ?
૪. સાધનપ્રચુરતાની વ્યાખ્યા આપો.
૫. મૂડી ખાતામાં સમાવિષ્ટ બાબતો જણાવો.
૬. સમાન ખર્ચ તફાવત એટલે શું ?
૭. સ્થિર વૈકલ્પિક ખર્ચ એટલે શું ?
૮. લેણદેણ તુલામાં ચાલુ ખાતામાં સામાવિષ્ટ બાબતો જણાવો.
૯. વેપારની શરતોના બે પ્રકાર જણાવો.
૧૦. જકાત રાહતની નિકાસ પરની અસરો જણાવો.
૧૧. દારીદ્રિય પ્રેરક સિદ્ધાંત એટલે શું ?
૧૨. બિન જકાત રૂપી અવરોધો એટલે શું ?
૧૩. વેપારીની શરતો એટલે શું ?
૧૪. લેણદેણ તુલાના વિવિધ ખાતાઓ જણાવો.
૧૫. સ્થિર વિનિમયદર નીતિના લાભો જણાવો.
૧૬. તુલનાત્મક ખર્ચલાભ સિદ્ધાંતની ધારણાઓ

પ્રશ્ન : ૨ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના ફાયદાઓ જણાવો અને તેને અસર કરતા પરિબળોની ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

વેપારની શરતો એટલે શું? વેપારની શરતોને અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો.

અથવા

આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના લાભો સમજાવો. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના લાભો મહત્તમ કરવા માટેની શરતોની ચર્ચા કરો.

અથવા

વેપારની શરતો એટલે શું? વેપારની શરતોના વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન : ૩ લેણદેણ તુલા અને વ્યાપાર તુલા વચ્ચે શું ભેદ છે. આ સંદર્ભે ચાલુ અને મૂડી ખાતામાં સમાવિષ્ટ બાબતોની વિગતવાર સમજ આપો. (૧૫)

અથવા

પ્રતિકુળ લેણદેણ તુલામાં રહેલ અસમતુલા દૂર કરવા માટે માર્શલ લર્નરે સૂચવેલ અભિગમની સવિસ્તાર સમજ આપો.

અથવા

આયાત જકાતની અર્થતંત્ર પરની અસરો સમજાવો. જકાત અને આયાત પરિમાણના સાપેક્ષ લાભાલાભ ચર્ચો.

અથવા

જકાત અને બિનજકાત અવરોધો વચ્ચેના તફાવતો ઉદાહરણો આપી સમજાવો. જકાત અને બિનજકાત અવરોધોની આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર પરની અસરની ચર્ચા કરો.

અથવા

જકાત અને બિનજકાત અવરોધ વચ્ચેના ભેદ સ્પષ્ટ કરો. આકૃતિની મદદથી જકાતની વિવિધ અસરોની સમજ આપો.

અથવા

જકાત એટલે શું? વિવિધ પ્રકારની જકાતનું વર્ગીકરણ વિગતવાર સમજાવો.

પ્રશ્ન : ૪

નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)

(૧૦)

૧. લેણદેણ તુલાની અસમતુલાનાં કારણો
૨. સ્થિર અને પરિવર્તનશીલ કારણો
૩. લેણદેણ તુલાની અસમતુલા દૂર કરવાની માર્શલ-લર્નર શરત
૪. ઈષ્ટતમ જકાત
૫. જકાતનું વર્ગીકરણ
૬. માર્શલ લર્નરની શરત અને લેણદેણની તુલાની અસમતુલા
૭. બિન-જકાતરૂપી અવરોધો સમજાવો.
૮. વિદેશ વેપાર ગુણાંક

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત

આંતરિક કસોટી - ૨૦૧૮

એમ. એ. સેમેસ્ટર - ૪ (અર્થશાસ્ત્ર)

Indian Economics Policy

તારીખ : ૦૬/૦૩/૨૦૧૮

સમય : ૧૧:૦૦ થી ૦૧:૦૦

ખેતક નંબર : .....

કુલ ગુણ : ૫૦

પ્રશ્ન : ૧ નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૦૮)

૧. માનવ વિકાસ આંક એટલે શું ?
૨. ઔદ્યોગિક નીતિ એટલે શું ?
૩. વિનીવેશીકરણની નીતિ એટલે શું ?
૪. વૈશ્વિકરણના લાભ જણાવો.

પ્રશ્ન : ૨(અ) ભારતમાં આયોજનની સિદ્ધિઓની ચર્ચા કરો. (૦૭)

(બ) ભારતીય આયોજનમાં અપનાવવામાં આવેલ વ્યૂહરચનાની ચર્ચા કરો. (૦૭)

અથવા

માનવ વિકાસ આંકના પ્રવાહોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (૧૪)

પ્રશ્ન : ૩(અ) આર્થિક વિકાસમાં શિક્ષણનો ફાળો અને તેની અસરો (૦૭)

(બ) વિદેશી મૂડી રોકાણની જુદા જુદા ક્ષેત્રો પરની અસરો (૦૭)

અથવા

વિશ્વ વેપાર સંગઠનથી ભારતીય અર્થતંત્રના જુદા જુદા વિભાગો પર પડતી અસરો તપાસો. (૧૪)

પ્રશ્ન : ૪ ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (૧૪)

૧. જાહેર સાહસોની સમસ્યાઓ
૨. કૃષિમાં ટેકનોલોજિકલ અને સ્થાકીય ફેરફારો
૩. ભારતમાં અન્ન સલામતી
૪. ભારતમાં હવાઈ વ્યવહારની સમસ્યાઓ

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત

આંતરિક કસોટી - ૨૦૧૮

એમ. એ. સેમેસ્ટર - ૪ (અર્થશાસ્ત્ર)

Public Economics : Theory and Policy

તારીખ : ૦૭/૦૩/૨૦૧૮

સમય : ૧૧:૦૦ થી ૦૧:૦૦

બેઠક નંબર : .....

કુલ ગુણ : ૫૦

- પ્રશ્ન : ૧** નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર જાઓ. (૧૦)
- (૧) જાહેર કરના સ્ત્રોતો જણાવો.
(૨) અંદાજપત્રની ખાધ એટલે શું?
(૩) નાણાકીય નીતિના સાધનો જણાવો.
(૪) જાહેર વસ્તુ અને ખાનગી વસ્તુનો અર્થ જણાવો.
(૫) મિશ્ર અર્થતંત્ર એટલે શું?
- પ્રશ્ન : ૨** રાજકોષીય નીતિનું મહત્ત્વ સમજાવી, વિકાસશીલ દેશોમાં તેની ભૂમિકા તપાસો (૧૩)
- અથવા**
- પ્રશ્ન : ૨** સમાવાય નાણાં તંત્ર એટલે શું? ભારતમાં સમાવાય નાણાતંત્રમાં નાણાકીય અસમતુલા દૂર કરવાની પદ્ધતિઓ જણાવો. (૧૩)
- પ્રશ્ન : ૩** મિશ્ર અર્થતંત્રમાં રાજ્યની પ્રવૃત્તિઓની ચર્ચા કરી, મિશ્ર અર્થતંત્રના લાભાલાભો જણાવો. (૧૩)
- અથવા**
- પ્રશ્ન : ૩** બજારતંત્ર પર આધારિત અર્થતંત્રમાં બજારની નિષ્ફળતાના કારણોની ચર્ચા કરી, રાજ્યના હસ્તક્ષેપની દલીલો ચર્ચો. (૧૩)
- પ્રશ્ન : ૪** ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (૧૪)
- (૧) અંદાજપત્ર
(૨) સમાવાય નાણાતંત્રનાં સિદ્ધાંતો
(૩) મૂલ્યક જરૂરિયાતો / મેરિટ વસ્તુઓ
(૪) રાજ્યના કાર્યોનું મસગ્રેવનું વર્ગીકરણ

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત

આંતરિક કસોટી - ૨૦૧૮

એમ. એ. સેમેસ્ટર - ૪ (અર્થશાસ્ત્ર)

Industrial Economics - IV

તારીખ : ૦૮/૦૩/૨૦૧૮

સમય : ૧૧:૦૦ થી ૦૧:૦૦

ખેતક નંબર : .....

કુલ ગુણ : ૫૦

પ્રશ્ન : ૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર જાઓ. (૧૦)

- (૧) મજૂરોની ગેરહાજરી એટલે શું?
- (૨) શ્રમ સ્થળાંતરના પ્રકારો જણાવો.
- (૩) સામુહિક સોદાગિરીનો અર્થ આપો.
- (૪) હડતાળ એટલે શું? તેના પ્રકારો જણાવો.
- (૫) સામાજિક સલામતીનું શું મહત્ત્વ છે?

પ્રશ્ન : ૨ શ્રમ સ્થળાંતર એટલે શું? શ્રમ સ્થળાંતરના ફાયદા - ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો. (૧૩)

અથવા

પ્રશ્ન : ૨ ઔદ્યોગિક ઝઘડાનો અર્થ આપી તેના કારણો અને અસરોની ચર્ચા કરો. (૧૩)

પ્રશ્ન : ૩ ભારતમાં મુખ્ય શ્રમિક સંગઠનોની ચર્ચા કરી તેની નબળાઈઓ જણાવો. (૧૩)

અથવા

પ્રશ્ન : ૩ સ્વતંત્રતા પછી ભારતમાં અમલમાં આવેલી વિવિધ સામાજિક સલામતીની યોજનાઓની વિગતે ચર્ચા કરો. (૧૩)

પ્રશ્ન : ૪ ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (૧૪)

- (૧) મજૂરોની ગેરહાજરીના કારણો અને અસરો
- (૨) ઔદ્યોગિક ઝઘડાને નિવારવા માટેની લવાઈ પદ્ધતિ
- (૩) આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રમ સંગઠન (ILO)
- (૪) ધંધાદારી પેઢીઓની સામાજિક જવાબદારીઓ

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત
આંતરિક કસોટી - ૨૦૧૮
એમ. એ. સેમેસ્ટર - ૪ (અર્થશાસ્ત્ર)
Organised Market

તારીખ : ૦૬/૦૩/૨૦૧૮

સમય : ૧૧:૦૦ થી ૦૧:૦૦

બેઠક નંબર : .....

કુલ ગુણ : ૫૦

- પ્રશ્ન : ૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર જાઓ. (૧૦)
- (૧) વ્યાપક પર્યાવરણનો અર્થ આપો.
  - (૨) નિયંત્રિત બજારના હેતુઓ જણાવો.
  - (૩) નાણાબજારની વ્યાખ્યા જણાવો.
  - (૪) સહકારી માર્કેટીંગ એટલે શું ?
  - (૫) શેરબજારની વ્યાખ્યા આપો.
- પ્રશ્ન : ૨ બજારક્રિયા પર્યાવરણના અભિગમોની ચર્ચા કરો. (૧૩)
- અથવા**
- પ્રશ્ન : ૨ ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીની લાક્ષણિકતા જણાવી, સંગઠિત બજાર પર તેની અસરોની ચર્ચા કરો. (૧૩)
- પ્રશ્ન : ૩ ભારતમાં વિકસિત નાણા બજારની લાક્ષણિકતા અને તેની મર્યાદાઓ ચર્ચો. (૧૩)
- અથવા**
- પ્રશ્ન : ૩ મુંબઈ શેર બજારની વ્યાખ્યા આપી મુંબઈ શેર બજારની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. (૧૩)
- પ્રશ્ન : ૪ ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (૧૪)
- (૧) આર્થિક વિકાસમાં શેર બજારની ભૂમિકા
  - (૨) પ્રમાણિકરણ અને વર્ગીકરણના લાભ-ગેરલાભ
  - (૩) સંગઠિત બજારમાં સહકારી માર્કેટીંગ મંડળીની ભૂમિકા
  - (૪) NSE

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત.

આંતરિક / વધારા ની કસોટી - ૨૦૧૪

બી.એ. / બી.કોમ. / એમ. એ. / એમ. કોમ. સેમેસ્ટર -

વિષય :

તારીખ :

બેઠક નંબર : .....

સમય :

કુલ ગુણ : ૫૦

=====